

[Hans Hansen (Rørby).]

sig kun om det rent kommandomæssige og griber ikke i mindste måde ind på det rent principielle.

Vort parti gik i 1948 mod loven om hjemmeværnets ordning, fordi den, som det fremgår af § 9, i hovedsagen byggede på tvang, og fordi den indeholdt en forhøjelse af udvidelse af tjenesteplichten til det 50. år. Ganske vist er der i § 10 et appendiks om frivillighed, og det glædede mig, at den socialdemokratiske ordfører nævnte, at frivilligheden har haft større betydning, end man oprindeligt havde regnet med, men hovedsagen er frendeles § 9. Vi er ikke principielt imod hjemmeværnet, og jeg kan sige, at vi i høj grad er interesseret i den schweiziske ordning, hvor man efter en kort uddannelse rejser hjem med våben. Men hvorfor afskaffer man ikke denne tvang, denne rest fra trælleiden, som man ikke i et land som Danmark kan være bekendt at have? Det er et spørgsmål om frivillighed eller tvang, og man kan ikke få en værnevilje frem under tvang. Vi kan ikke se, at der her sker nogen principiel ændring af loven af 1948, og vi gik som sagt dengang imod loven, fordi den indeholdt tvang, og fordi retsforbundet principielt ikke stemmer for en militærordning, der indeholder den tvungne værnepligt. Selv med de her foreslåede 30 ændringer er tvang fremdeles hovedmomentet, og hertil kommer som nævnt, at tjenesteplichten er udvidet til at gælde indtil det 50. år.

Disse betragtninger gælder for landhæren; for flåden og luftvåbnet gælder de ikke, men stort set har de den samme stilling. Flåden og luftvåbnet er i støbeskeen. Men landhæren og hvad dertil hører er blevet meget, meget aktual med den moderne udvikling, og jeg tror, at denne, som det har været berørt tidligere under omtalen af hjemmeværnets spredning, netop har en meget stor aktual interesse nu og fremover.

Vi kan ikke se, at der sker nogen væsentlig ændring, så længe loven beholder tvang som hovedmoment. Lovens princip forandres ikke, og derfor kan vi heller ikke denne gang gå med, men vil tage forbehold og i hvert fald afvente, hvordan lovforslaget kommer til at se ud efter behandlingen i det udvalg, som nu antagelig bliver nedsat.

Alfred Jensen: Kommunisterne stemte i 1948 mod hjemmeværnsordningen, fordi den ikke byggede på de erfaringer, det danske folk havde gjort i modstandskampen. Man skød det folkelige indslag i hjemmeværnsbevægelsen til side, byggede ikke på

en inddragning af folkets kræfter, men lagde tværtimod op til en militarisering af hjemmeværnets organisation. Tiden, der er gået siden, har til fulde bekræftet, at der ikke er blevet lagt vægt på at drage folket ind i bevægelsen og udnytte de kræfter, det er i besiddelse af. Der er jo nemlig sket den ændring, at den civile indflydelse er blevet formindsket og militæret har fået den afgørende og endelige indflydelse, hvad angår værnet og dets forskellige anliggender. Det har også vist sig, at hjemmeværnet derfor ikke er blevet populært, men tværtimod nærmest må siges at være upopulært i befolkningen.

Da hjemmeværnsforslaget blev fremsat, talte det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, som dengang var minister, om, at det var tanken at drage 100 000 mand ind i denne organisation. Det blev jo ikke til 100 000: Vi hører i dag, at det rigtige tal skal være 42 000. Der er en slem forskel på 100 000 og på 42 000. Så kan man naturligvis glæde sig over, at disse 42 000 har meldt sig frivilligt, men jeg tror, at man skal gøre sig klart, at disse 42 000, der her er tale om, ikke alle er kompetente. Jeg tror, det er helt urimeligt at gøre de beregninger, som det ærede medlem hr. Frode Jakobsen gjorde over vort beredskab, der skulle bestå af 18 000 soldater og 42 000 hjemmeværnsfolk. Jeg skal ikke bebrejde folk, at de bliver over 70 — det bliver jeg jo selv engang —, og jeg skal heller ikke på nogen måde udtale mig nedsættende om folk i højere alder, men vi kan da vist godt gøre os klart, at de, der er over 70 og 80 år, ikke er særlig anvendelige i hjemmeværnet, når det drejer sig om kamp.

Jeg tror også, at det er at stille sagen alt for stærkt op, når det ærede medlem ligefrem taler om, at de 42 000 mand er klar til at gå til kamp. Man fik det falske indtryk, at de sover med bukserne på, og det er ingenlunde tilfældet. Nu mener jeg ikke, der er nogen ulykke heri, for situationen er slet ikke så alvorlig, som det ærede medlem manede den frem. Jeg sad faktisk nede på bænken og frygtede for, at døren skulle blive trykket ind med et brag. Han talte om lynangreb på samme måde, som når han taler på hvervemøder for at lokke folk ind i hjemmeværnet. Hvad skal slig tale til, når selv Eisenhower erkender, at der ikke er fare for noget lynangreb? Hvorfor så bygge den slags op? Nej, det skal man ikke gøre. Og man skal heller ikke gøre forsøg på at fortælle hverken det danske folk eller andre, at de 42 000 hjemmeværnsfolk, man har indrulleret, står klar til at begynde at